

Main navigation DA

- [BORGER](#)
- [VIRKSOMHED](#)
- [POLITIK](#)
- [KOMMUNEN](#)
- [ENGLISH](#)

Velkommen til Frederiksberg Kommune

Search

Referat til mødet i Børneudvalget_2018-21 den 28. maj 2018 kl. 18:13 i Udvalgsværelse 1

[FOLD ALLE IND](#)

[Pkt. 69 Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning](#)

[Pkt. 70 Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen om fordeling af børn med udenlandsk baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler](#)

Resume

Kommunalbestyrelsen sendte på mødet den 19. marts 2018 forslag til beslutning fra Jan E. Jørgensen om fordeling af børn med udenlandsk baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler til behandling i Børneudvalget og Undervisningsudvalget. Børneudvalget skal med denne sag tage stilling til forvaltningens orientering og til forslagene til, hvordan forslagsstillers forslag kan imødekommes.

Beslutning

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Nikolaj Bøgh, Merete Winther Hildebrandt, Fasael Rehman, Helle Sjelle, Jan E. Jørgensen, David Munis Zepernick og Balder Mørk Andersen) godkendte,

1. at forvaltningen bestiller et datatræk fra Danmarks Statistik, som belyser andelen af børn med udenlandsk baggrund fordelt på vestlig og ikke-vestlig baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler på Frederiksberg

2. at den samlede udgift på 14.000 kr. for et datatræk fra Danmarks Statistik bliver finansieret med 7.000 kr. af Børneudvalgets driftsramme og med 7.000 kr. af Undervisningsudvalgets driftsramme
3. at forvaltningen, på baggrund af det ovennævnte datatræk, udarbejder en særskilt sag til Undervisningsudvalget med overblik over fordelingen af børn i skoler der viser, i hvilket omfang der er en fordeling af børn med ikke-vestlig baggrund der overstiger 30% på skoler og som indeholder forslag til eventuelle justeringer såfremt der fremadrettet ønskes en fordeling ud fra andre kriterier end de nuværende
4. at orienteringen om arbejdet med sprogarbejde og integration i daginstitutioner og skoler tages til efterretning.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Daniel Panduro) stemte imod punkt 1. - 3.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen sendte på mødet den 19. marts 2018 forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen om fordeling af børn med udenlandsk baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler til udvalgsbehandling. Forslaget er følgende:

”Venstre ønsker at få belyst andelen af børn med udenlandsk baggrund (indvandrere, efterkommere og børn af efterkommere) fordelt på vestlig og ikke-vestlig baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler på Frederiksberg.

Endvidere ønsker Venstre at sikre en så jævn fordeling som muligt af børn med ikke-vestlig baggrund i henholdsvis daginstitutioner og skoler, således at ingen skoler eller daginstitutioner har en andel af børn med ikke-vestlig baggrund på mere end 30 %, og anmoder om at få oplyst handlemuligheder for at opnå denne målsætning.

Endelig ønsker Venstre en indsats i daginstitutioner og skoler med en forholdsvis høj andel af børn med ikke-vestlig baggrund for at sikre både en god integration og høj faglighed – først og fremmest danskkompetencer”.

Andelen af børn med udenlandsk baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler

Daginstitutionsområdet råder ikke over et samlet register med data, der angiver, om børnene i kommunens dagtilbud har en vestlig eller ikke-vestlig baggrund, som forslagsstiller efterspørger. En oversigt, der belyser denne fordeling vil kræve, at forvaltningen sammenkører oplysninger fra CPR--registret om børn og deres forældres statsborgerskab og fødested med pladsanvisningssystemets oplysninger om, hvor børnene går i institution.

Der vil være hjemmel til at hente oplysninger om børn og deres forældres statsborgerskab og fødested. I forhold til at udarbejde selve statistikken, fremgår hjelmen efter de nye databeskyttelsesregler, der træder i kraft den 25. maj 2018. Hjelmen vil skulle findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, der herefter regulerer, hvornår en behandling af almindelige personoplysninger må finde sted. Her fremgår det, at "behandling er kun lovlig, hvis og i det omfang mindst ét af følgende forhold gør sig gældende: behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt".

Ved en samkøring af CPR-registret og pladsanvisningssystemet er der ikke tale om en pålagt offentlig myndighedsudøvelse. Spørgsmålet er således, om formålet med at udarbejde statistikken er nødvendig af hensyn til samfundets interesse. Hvorvidt dette er tilfældet vil bero på en konkret vurdering af formålet med fordelingen af børnene efter, om de har en vestlig eller ikke-vestlig baggrund. Hvis forvaltningen skal udarbejde en statistik ved at sammenkøre to systemer, vil udvalget skulle formulere det konkrete formålet med fordelingen, hvorefter der vil blive taget konkret stilling til, om det harmonerer med forordningens bestemmelse.

På skoleområdet findes dataene i et samlet system, og det er derfor muligt at trække stærsteparten af de oplysninger, forslagsstiller ønsker, inden for lovens rammer. Dvs. data om antal børn af dansk eller ikke-dansk baggrund, men dog ikke opdelt på vestlig og ikke-vestlig baggrund. Sidstnævnte oplysninger vil kræve en særkørsel hos Danmarks Statistik.

Som alternativ til, at kommunen udarbejder en statistik, vil det være muligt at bestille en såkaldt særkørsel hos Danmarks Statistik. En særkørsel betyder, at kommunen selv kan definere, hvilke variable, der skal indgå i et datatræk. Særkørslen vil kunne give et overblik over andelen af børn med udenlandsk baggrund fordelt på vestlig og ikke-vestlig baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler, som forslagsstiller efterspørger. Prisen for en sådan særkørsel er på 14.000 kr. Danmarks Statistik vil kunne foretage en sådan særkørsel samtidig på både dagtilbuds- og skoleområdet, og til samme pris, som det vil koste at foretage et datatræk på dagtilbudsområdet alene.

Statistikker fra Danmarks Statistik er underlagt den højeste datasikkerhed. Datatræk bliver udarbejdet i et såkaldt sikret miljø, og Frederiksberg Kommune vil udelukkende modtage ikke-personhenførbare slutdata. Man skal som kommune, der modtager statistikken overholde principperne om fortrolighed, hvilket betyder, at der ikke ud fra statistikkerne må kunne udledes ny information om enkeltindivider eller husholdninger. Dette gælder også, hvis kommunerne selv udarbejder statistikker.

For at Danmarks Statistik kan udarbejde en statistik med oplysninger om andelen af børn med udenlandsk baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler, skal forvaltningen fremsende CPR-numre på alle de børn, der går i kommunens daginstitutioner og skoler. Når kommunen får opgørelsen fra Danmarks Statistik, vil det være uden CPR-numre, og det vil alene være muligt at se antallet af børn. Kommunen kan således ikke identificere de enkelte børn i institutionerne og på skolerne. Et udtræk vil være et øjebliksbillede, og vil derfor ikke være et redskab til at kunne sikre en fremadrettet fordeling af børnene på baggrund af en ikke-vestlig baggrund.

Fordeling af børn med vestlig og ikke-vestlig baggrund i henholdsvis daginstitutioner og skoler

På dagtilbudsområdet er der på nuværende tidspunkt fokus på at tilgodese tosprogede børn med behov for sprogstimulering ved anvisning af børn i de enkelte daginstitutioner. Tanken bag er, at alle tosprogede børn skal gå i en daginstitution med en høj andel af børn fra hjem, hvor der tales dansk. For at sikre en sådan mere ligelig fordeling af de tosprogede børn i kommunens daginstitutioner, besluttede Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017 en tilpasning af pladsanvisningsreglerne, som betyder, at andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt kan udgøre 30 % af de indskrevne børn i den enkelte institution. Andelen af tosprogede børn kan undtagelsesvis og i perioder overstige de 30 %, hvis børnene har søskende i institutionen. Som følge af denne beslutning, bliver forældrene ved opskrivning til institution anmodet om at angive, om dansk er hovedsproget i hjemmet. Ud fra denne oplysning sker der en anvisning af pladser, der iagttager Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af tosprogede børn i dagtilbud. Det er frivilligt, om forældrene vil svare på anmodningen.

På skoleområdet, har forvaltningen udarbejdet skoledistriktsgrænser, der sikrer, at de områder, hvor der er mange tosprogede børn, bliver fordelt mellem flere skoler. Som på dagtilbudsområdet, bliver børnene fordelt for at sikre, at de får den bedst mulige sproglige stimulering og støtte til at lære og udvikle det danske sprog. Fokus på den nuværende fordeling af børnene er med udgangspunkt i sprogindsatsen. Deruover er de såkaldte modtagetilbud, som er et tilbud for nytilkomne tosprogede børn er placeret på skoler, som i forvejen har en lav andel af tosprogede elever.

Arbejdet med sprogudfordringer hos børn i dagtilbud

I Frederiksberg Kommune bliver der på dagtilbudsområdet gjort en indsats med arbejdet med børns sprogudfordringer. Dette gælder for børn med både en vestlig og en ikke-vestlig baggrund. Alle børn i dagtilbud - uanset, hvilket land, de kommer fra - bliver sprogvurderet i henhold til dagtilbudslovens § 11, hvor det fremgår, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at et barn kan have behov for særlig tilrettelagt sprogstimulering. Formålet med sprogvurdering og sprogstimulering til børn i alderen fra omkring 3 år og indtil skolestart er at sikre, at børn fra en tidlig alder og frem til skolestart får den nødvendige støtte i deres dansksproglige udvikling, så de kan opnå et alderssvarende sprog til at trives og udvikles og få en god overgang til skolen.

I Frederiksberg Kommune bliver sprogvurderingen foretaget i alle dagtilbud, når børnene er mellem 2,10 år og 3,4 år, og igen når børnene er omkring 5 år; inden forvaltningen vurderer, om barnet er skoleparat.

Alle institutioner har én sprogpædagog, der har været på uddannelse og er specialiseret i sprogarbejde. Derudover er der på hver institution flere sprogansvarlige pædagoger, der har gennemgået en uddannelse med fokus på arbejdet med børns tilegnelse af sproget, reglerne om sprogvurdering og den nyeste viden om pædagogiske metoder, som kan understøtte udviklingen af børns sproglige kompetencer.

Børn, der ikke er indmeldt i dagtilbud bliver alle sprogvurderet, når de er 3 år, så eventuelle sproglige udfordringer kan blive opdaget, inden barnet starter i skole. Det er sprogkonsulenten i Dagtilbudsafdelingen, der sikrer, at der bliver foretaget en sprogvurdering af disse børn. Selve sprogvurderingen bliver foretaget i den kommunale daginstitution Valhalla af en pædagog med særlige kompetencer for sprogvurdering. Forældre har pligt til at lade deres barn blive sprogvurderet. De bliver inddraget i sprogvurderingen og i en eventuel sprogstimulering af barnet, hvor de vil få vejledning i, hvordan de kan understøtte deres barns sproglige udvikling.

Hvis barnet er tosproget, skal det ifølge dagtilbudslovens § 11, stk. 4-5, have tilbudt en plads i et dagtilbud, og i den forbindelse oplyses forældrene, om de kulturelle (socialt samvær) og sproglige fordele, der anses at være ved at gå i et dagtilbud. Ligeledes følger det af dagtilbudslovens § 11, stk. 4-5, at kommunen skal give de tosprogede børn, der ikke er i dagtilbud, og som har behov for sprogunderstøttende aktiviteter, et sprogstimulerings tilbud i

et dagtilbud 15 timer om ugen. Dette gælder, hvis forældrene er i beskæftigelse. Hvis mindst en af forældrene ikke er i beskæftigelse, skal børnene have en plads 30 timer om ugen i et dagtilbud. I Frederiksberg Kommune er der ikke tosprogede børn, der modtager et 15 timers sprogtilbud, men der er syv børn, der modtager et 30 timers sprogstimuleringsstilbud.

Til at udarbejde sprogvurderingerne benytter dagtilbuddene det elektroniske sprogvurderingsværktøj "Hjernen og Hjertet", som er udviklet af Rambøll. På baggrund af materialet, bliver børnene indplaceret i tre såkaldte udviklingszoner, som tager udgangspunkt i det enkelte barns sproglige niveau. De tre zoner er en generel indsats, en fokuseret indsats og en særlig indsats. For de to sidstnævnte indsatser, vil der blive udarbejdet en handleplan for barnets sprogudvikling. Hvis forældre undlader at lade deres barn deltage i sprogvurdering og den efterfølgende sprogstimulering uden gyldig grund, er kommunen forpligtet til at standse børneydelsen. Dette gælder for alle forældre, uanset om barnet er indmeldt i et dagtilbud. Afgørelsen er gældende for det kvartal, der følger efter kvartalet, hvor afgørelsen er truffet. Forvaltningen har ikke registreringer af sådanne tilfælde.

Ud over arbejdet med sprogvurderinger efter dagtilbudslovens bestemmelser, arbejder dagtilbuddene, som følge af mønsterbryderindsatsen, med børn i små grupper, og hvor det er den samme pædagog eller dagplejer, der arbejder med den samme børnegruppe. Indsatsen i vuggestuerne og den kommunale dagpleje har et målrettet fokus på dialogisk læsning som værktøj til en tidlig indsats i børns udvikling af sprog. De små børnegrupper skaber et trygt, tillidsfuldt og nærværende rum for pædagogiske aktiviteter, og det pædagogiske personale får også mulighed for at opnå et mere fokuseret og nuanceret indblik i det enkelte barns trivsel, udvikling og læring. Denne indsats er målrettet alle børnene og ikke alene de børn, der taler flere sprog eller børn, der har en ikke-vestlig baggrund.

Hvad angår de tosprogede børn, har de daginstitutioner med den største andel af tosprogede børn, oparbejdet erfaring med arbejdet med disse børn, som går flere år tilbage og de har derigennem opbygget en række erfaringer og en pædagogisk praksis, som de trækker på i udviklingen og inklusionen af tosprogede børn, hvor der også bliver arbejdet i mindre sproggrupper med de tosprogede børn, så de hele tiden veksler mellem at blive stimuleret af en sprogpædagog i en mindre gruppe og at indgå i en større gruppe af børn, hvor de aktivt bruger det danske sprog.

For de pædagoger, der er ansvarlige for det overordnede arbejde med børns sprogudvikling i dagtilbuddene, er der etableret et sprogværk. I netværket er der fokus på at dele viden, give hinanden inspiration og drøfte aktuelle emner om arbejdet med børns sprogudvikling.

Forældresamarbejdet i dagtilbud

I de institutioner, der har den højeste andel af tosprogede børn er personalet i institutionerne i høj grad opmærksomme på de kulturelle forskelle, der er mellem institutionslivet i Danmark, og de normer og kulturer, en stor del af de tosprogede børn og deres forældre lever i. Det er især, når børnene starter i institutionen, at personalet skal arbejde intenst med, at få forældrene til at forstå det danske system, og de normer, der gælder i institutionen og i samfundet generelt. Her er det vigtigt, at der bliver skabt et tillidsforhold mellem personalet og forældrene, så de forstår, at det pædagogiske arbejde i institutionen er tilrettelagt efter at få skabt de bedste rammer for barnets udvikling og trivsel. Det er således primært i starten af barnets institutionsliv, at sproget kan være en barriere, mens personalets arbejde med relationen og samarbejdet med forældrene, er en vedvarende og mere ressourcekrævende arbejdsindsats.

Det er her, i den første tid af barnets institutionsliv, at sproget kan være en barriere for at personalet og forældrene kan drøfte den fælles opgave det er, at få givet barnet en god start på institutionslivet. For eksempel kræver det meget tid at fortælle forældrene om barnets daglige oplevelser, at forklare forældrene at et eventuelt møde med en socialrådgiver ikke er lig med tvangsfjernelse af barnet, og at hjælpe dem med at læse og forstå breve om skoleudsættelse, SFO-start og andet. Dette samarbejde er omfattende i sig selv, og kompliceres af, at samtalerne kræver tolk.

I sådanne situationer opleves det i institutionerne at være en stor hjælp, at personalet har erfaring med tosprogede børn, og hvis forældrene kan hjælpe hinanden indbyrdes, men det kan være et stort arbejde for institutioner med en høj andel af tosprogede børn, at efterleve formålsparagraffen i dagtilbudslovens § 7, stk. 4 om at "..... bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund".

Der er også tosprogede børn, hvor der ikke er samme kulturelle forskelle, som netop beskrevet, og det får lederne til at angive, at de ikke synes, at det per definition er udfordrende, at der er en høj andel af tosprogede børn i de institutioner med den højeste andel. Årsagen til, at arbejdet med tosprogede børn synes at fylde mere end andelen af tosprogede tilsiger, skyldes situationer, hvor der kan være store udfordringer i at arbejde med mange kulturelle forskelle sammenholdt med, at der i institutionerne også kan være en høj andel af etnisk danske børn, der kræver ressourcer fra personalet og samarbejde med familieafdelingen, socialrådgivere og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR).

Arbejdet med sprogudfordringer hos børn i skoler

Evaluerings af alle elevers danskfaglige kompetencer i Frederiksberg Kommunes skoler

I alle skoler i Frederiksberg Kommune gennemføres en række obligatoriske test af alle elevernes sproglige og danskfaglige kompetencer, hvis formål er at understøtte den løbende vurdering af elevens udvikling og faglige progression (Lov om folkeskolen § 13, BEK nr. 989 af 23/08/2017).

Udover den obligatoriske sprogvurdering i 0. klasse (skolerne anvender Rambøll Sprog) og nationale test i dansk (læsning) på 2., 4., 6. og 8. klassetrin, arbejder skolerne efter en obligatorisk testplan. Disse prøver bliver gennemført på bestemte klassetrin på bestemte tidspunkter, og gælder for alle elever uanset, hvilken baggrund de har. Prøverne bliver gennemført som gruppeprøver, hvor alle elever prøves i det samme faglige stof; dog er de nationale test adaptive og tilpasser sig i sværhedsgrad den enkelte elevs niveau. Efterfølgende efterbearbejdes testresultaterne af lærere, vejledere og skoleledelser på klassekonferencer. Resultater fra de nationale test indgår endvidere i kvalitetsrapporter på skoleområdet.

Herudover har skolerne en række test til rådighed, som anvendes individuelt. De individuelle test bruges, hvor elevens resultat i gruppeprøven er bekymrende og til yderligere afdækning af elevens færdigheder og kompetencer. Prøver til individuel afdækning kræver særlig læsefaglig indsigt og kan gennemføres af en læsevejleder eller en lærer med lignende kvalifikationer. I Frederiksberg Kommune har skolerne endvidere mulighed for at benytte et fælleskommunalt tilbud for elever med skriftsprogsvanskeligheder (beliggende på Skolen på La Cours Vej). Læsekompetencecentret udbyder læseundervisning på mindre hold til udvalgte årgange og desuden faglig støtte og vejledning via en rejseholdordning, hvor skolerne uden for kursusperioderne tilbydes vejledning til lærerteam og vejledere.

Elever med dansk som andetsprog (DSA)

Alle kommunens folkeskoler underviser i dansk som andetsprog i fornødent omfang, (Jf. Lov om folkeskolen § 5, stk. 6, samt BEK nr. 1053 af 29/06/2016, § 3), og alle skoler har en andetsprogsvejleder, som bliver inddraget i forbindelse med undervisning af elever, der har behov for supplerende dansk som andetsprog. Dansk som andetsprogs-vejledere vejleder også kolleger om undervisning i dansk som andetsprog, som dimension i den almindelige undervisning.

På skoler med mange tosprogede elever underviser desuden flere DSA-lærere, som har fokus på at understøtte elever med dansk som andetsprog i deres fortsatte sprog- og fagudvikling. Dansk som andetsprog skal varetages af lærere med en særlig uddannelse eller kvalifikationer til opgaven, (jf. BEK nr. 1053 af 29/06/2016, § 6).

DSA-vejlederne mødes i tværgående netværk med henblik på videndeling om DSA-vejledning af kollegaer. Kommunens tværgående DSA-vejledernetværk understøtter DSA-vejledere

gennem videndeling om vejledning af kollegaer i forhold til undervisning af tosprogede elever og tilegnelse af andetsprog.

For at følge elevernes udvikling af dansksproglige kompetencer, anvender skolerne frivillige nationale test i dansk som andetsprog og/eller test- og screeningsmaterialer som tager udgangspunkt i det læringsvilkår at skulle lære fag på sit andetsprog, og for i højere grad at kunne følge tosprogede elevers sproglige og faglige udvikling, er flere skoler i gang med at indføre Undervisningsministeriets nye kortlægnings- og opfølgningsmateriale "Hele vejen rundt om elevens sprog og ressourcer" (Undervisningsministeriet, EMU Danmarks Læringsportal).

Skoler med og uden modtagertilbud

Placering af modtagertilbud for nytilkomne tosprogede børn er placeret på skoler, som i forvejen har en lav andel af tosprogede elever.

Før der blev etableret modtagertilbud, havde disse skoler kun en begrænset viden om dansk som andetsprog og undervisning af tosprogede børn. Kompetenceudviklingstiltag har derfor inden for de sidste par år koncentreret sig om at opkvalificere disse skoler med relevante kurser og indsatser omkring dansk som andetsprog.

Tosprogede elever er afhængige af en velstruktureret sprogbaseret fagdidaktik, og derfor har der været iværksat kompetenceudviklingsforløb for disse skoler, der har koncentreret sig om

- God modtageundervisningspraksis for tosprogede elever
- Dansk som andetsprog som dimension i almenundervisningen
- Fagdage om sproglig udvikling i fagene matematik, natur/teknologi og pædagogisk praksis i SFO og klub - med fokus på en sprogbaseret fagdidaktik.

Det betyder samtidig, at skoler med en i forvejen høj andel af tosprogede børn kun i mindre grad har været inddraget i kompetenceudviklingstiltag de seneste år, fordi de ikke skulle have modtagertilbud.

Udvikling af tosprogede elevers sprog- og læsekompetencer

Med henblik på at udvikle tosprogede elevers sprog- og læsekompetencer viser forskning ("Viden om sprog- og læsekompetencer hos tosprogede elever", Undervisningsministeriet, EMU Danmarks Læringsportal). at det har stor betydning at sikre en undervisningspraksis, der inddrager følgende tre elementer i sammenhæng:

- Systematisk eksplicit instruktion, understøttes af indsatser i "Læring der ses", som er rullet ud på alle kommunens skoler.
- Kollaborativ læring, understøttes af projektet "Tidlig literacy og numeracy" (projekt på alle kommunens skoler med indskoling) samt af fokus på sprogbaseret fagdidaktik.
- Vurdering og tilpasning, forudsætter ressourcer og organisering, der sikrer mulighed for samarbejde, og gruppeindsatser efter elevernes specifikke behov.

Skolerne tildeles ressourcer alt efter, hvor mange tosprogede elever, de har. Jo flere nytilkomne tosprogede elever, skolerne har, desto flere ressourcer får de (jf. sag i Undervisningsudvalget, 16.april 2018, pkt. 73).

Interkulturelt forældresamarbejde

Forældresamarbejde har væsentlig betydning for elevers læring. Skolernes fokus på interkulturelt forældresamarbejde er værdifuldt, da det ikke er alle forældre til tosprogede elever, der har kendskab til den danske skolekultur. Det forudsætter ofte en mere håndholdt version af skole-hjemsamarbejdet. DSA-netværket har i indeværende skoleår sat fokus på dette område i en workshop. Placering af modtagetilbud for nytilkomne tosprogede børn er placeret på skoler, som i forvejen har en lav andel af tosprogede elever.

Økonomi

Den samlede udgift på 14.000 kr. for et datatræk fra Danmarks Statistik bliver finansieret med 7.000 kr. af Børneudvalgets driftsramme og med 7.000 kr. af Undervisningsudvalgets driftsramme.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget og Undervisningsudvalget

Historik

Indstilling 28. maj 2018, pkt. 70:

Børne- og Ungeområdet indstiller til Børneudvalget at:

1. forvaltningen bestiller et datatræk fra Danmarks Statistik, som belyser andelen af børn med udenlandsk baggrund fordelt på vestlig og ikke-vestlig baggrund i de enkelte daginstitutioner og skoler på Frederiksberg
2. den samlede udgift på 14.000 kr. for et datatræk fra Danmarks Statistik bliver finansieret med 7.000 kr. af Børneudvalgets driftsramme og med 7.000 kr. af Undervisningsudvalgets driftsramme
3. forvaltningen, på baggrund af det ovennævnte datatræk, udarbejder en særskilt sag til Børneudvalget med overblik over fordelingen af børn i dagtilbud der viser i hvilket omfang der er en fordeling af børn med ikke-vestlig baggrund der overstiger 30% i dagtilbud og som indeholder forslag til eventuelle justeringer såfremt der fremadrettet ønskes en fordeling ud fra andre kriterier end de nuværende
4. orienteringen om arbejdet med sprogarbejde og integration i daginstitutioner og skoler tages til efterretning.

Sagen bliver behandlet i Undervisningsudvalget den 28. maj 2018.

Pkt. 71 Digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet

Resume

Med afsæt i de muligheder der er for at benytte digitale redskaber i den pædagogiske praksis og en efterspørgsel i Børneudvalget efter en strategi skal Børneudvalget med denne sag tage stilling til en digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet, der beskriver mål og indsatser for inddragelsen af digitale redskaber i den pædagogiske praksis.

Beslutning

Børneudvalget besluttede, at sende udkast til digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet 2019-2022 til høring hos alle daginstitutioner samt Børne- og Ungeområdets Område-MED.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller at Digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet 2019-2022 godkendes

Sagsfremstilling

På dagtilbudsområdet arbejdes der løbende på at udvikle og kvalificere den pædagogiske praksis. Muligheden for at benytte digitale redskaber i den pædagogiske praksis er en del af det arbejde. Inddragelsen af digitale redskaber er ikke et mål i sig selv, men bør altid have udgangspunkt i et velovervejet og kvalificeret pædagogisk valg. Det vigtigste i relationen mellem børn voksne er nærværet og personalets indsigt i at bidrage til at åbne og udvide børns perspektiv. Det er derfor også dette afsæt, som skal danne rammen om inddragelsen af digitale redskaber i dagtilbud.

Hovedesensen i strategien, der er vedhæftet som bilag er, at anvendelse af digitale redskaber i den pædagogiske praksis sker ad tre spor, der indeholder retningsgivende mål for inddragelsen af digitale redskaber.

1. Inddragelsen af digitale redskaber skal ses som en integreret del af det pædagogiske arbejde, der understøtter børns trivsel, udvikling og læring. Læring fremmes ved at lege og med digitale redskaber kan børn blandt andet tegne, filme, bygge og fortælle på forskellige måder. Inddragelsen skal følge børns nysgerrighed, og motivere til deltagelse i pædagogiske aktiviteter.
2. En inddragelse af digitale redskaber i dagtilbud skal give børn de bedste forudsætninger til at kunne forstå og begå sig i en digital og global verden. Et fokus på digital dannelse kan starte i dagtilbud, hvor børn stifter bekendtskab med at være en god ven i det digitale rum, at forholde sig kritisk til digitale informationer og at kunne udtrykke sig digitalt på en selvstændig, legende og eksperimenterende måde.
3. Digitale redskaber i dagtilbud skal understøtte hverdagen ved at øge det pædagogiske overblik og styrke arbejdsgange med administration, pædagogisk dokumentation, evaluering og forældresamarbejde.

Arbejdet med inddragelsen af digitale redskaber i dagtilbuddene er ikke nyt, og mange tiltag og projekter spiller allerede ind i og understøtter strategiens mål og ambitioner.

Digitaliseringsstrategien skal danne ramme og retning for den videre udvikling med dette arbejde. Strategien repræsenterer ikke en forventning om, at alle dagtilbud i Frederiksberg Kommune skal arbejde på en og samme måde. Den beskriver derimod en række overordnede mål og præmisser, der skal skærpe dagtilbuddenes bevidsthed om, hvordan digitale redskaber kan inddrages meningsfuldt i den pædagogiske praksis.

Økonomi

En vedtagelse af digitaliseringsstrategien for dagtilbudsområdet, og det pædagogiske mindset der ligger bag, har ikke i sig selv en økonomisk konsekvens.

En fuld realisering af strategiens målsætning forudsætter en organisatorisk ramme, der skal sikre det tekniske og pædagogiske arbejde i dagtilbuddene. Dette vil indebære, at der årligt allokeres anslået 1.950.000 kr. til indsatsen. For nærmere beskrivelse henvises til bilagets afsnit om økonomi. Der tages med denne sag ikke stilling til evt. finansiering af en sådan driftsudgift. Finansiering vil kunne ske ved særskilt bevilling, alternativt en omprioritering af eksisterende ressourcer (personaletimer og aktivitetsmidler) på dagtilbudsområdet.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet
Pkt. 72 Udviklingsplan for børn i dagtilbud 2019

Resume

Den tidligere behandlede sag om Udviklingsplan for dagtilbud forelægges, vedhæftet høringssvar fra Børne- og Ungeområdets MED-udvalg til orientering.

I udviklingsplanen for dagtilbud 2019 beskriver de kapacitetsmæssige konsekvenser af den aktuelle demografiske udvikling, indsatser der understøtter Frederiksberg Kommunes tværgående politikker og sektorens faglige prioriteringer. Planen er opbygget omkring kapacitet og kvalitetsudvikling. Udviklingsplanen for dagtilbud drøftes traditionelt med forældrebestyrelserne på forårets dialogmøde og sendes til høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg.

Beslutning

Børneudvalget tiltrådte udviklingsplanen for dagtilbud med de faldne bemærkninger.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, høringssvar fra Børne- og Ungeområdets MED-udvalg over den i Børneudvalgets møde 9. april 2018 godkendte Udviklingsplan for dagtilbud tages til orientering.

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 12. maj 2014 (Sag 136) Frederiksberg Kommunes politiske styringsmodel, der indebærer at der i fagudvalgene opstilles mål "for de borgermålgrupper, der ligger inden for fagudvalgets område (evt. i et tværgående samarbejde med andre fagudvalg, der har samme målgruppe). Det kan dreje sig om udviklingsplaner eller f.eks. masterplaner. I Børne- og Ungeområdet erstattede udviklingsplanerne de sektorplaner der blev udarbejdet frem til 2014.

De kapacitetsmæssige konsekvenser af den aktuelle demografiske udvikling, er beskrevet med afsæt i Befolkningsprognose 2018 som Magistraten godkendte den 12. marts 2018 (Sag 99) som grundlag for udarbejdelse af budgetforslag 2019 med tilhørende overslagsår.

Udviklingsplanen er opbygget omkring to hovedspor, kapacitet og kvalitet.

Kapacitet

Tidligere prognoser for efterspørgslen efter dagtilbudspladser forudsagde en stigning i efterspørgslen på længere sigt. Den nyeste efterspørgselsprognose efter pladser i dagtilbud fra 2018 og frem til 2029, som er afledt af befolkningsprognose 2018, tegner et noget andet billede end tidligere prognoser. Prognosen for 2018 til 2029 viser, at efterspørgslen efter dagtilbudspladser vil være faldende frem til 2022, hvorefter efterspørgslen kun vil stige svagt frem til 2029. Det betyder, at kapaciteten på dagtilbudsområdet dækker efterspørgslen efter dagtilbudspladser i flere år, end tidligere prognoser har vist – og er væsentlig større end behovet for dagtilbudspladser.

Prognosen giver et tydeligt billede af, at der fremadrettet vil være en ikke ubetydelig overkapacitet og dermed brug for færre pladser, hvorfor det er relevant i nærmeste fremtid at vurdere antallet af pladser i drift samt organiseringen af disse. Samtidig med en vurdering af balancen mellem kapacitet og efterspørgsel efter pladser er det fortsat en vigtig opgave at vurdere bygningsmassen, så det sikres, at den opgraderes og optimeres i de daginstitutioner, der er utidssvarende og nedslidte.

Kvalitet

Udviklingsplanen indeholder 12 tiltag til udvikling af den organisatoriske, pædagogiske og ledelsesmæssige kvalitet, der gennemføres på dagtilbudsområdet. Størstedelen af de initiativer, der tages i forhold til kvalitetsudvikling har et sigte, der rækker flere år frem. De indsatser, der har særlig prioritet i det kommende år beskrives mere uddybende og konkret med tilhørende aktiviteter. Udviklingsplanen giver dermed et samlet billede af de forskelligartede udviklingstiltag, der er i gang. En stor del af kvalitetsudviklingen på dagtilbudsområdet vil i den kommende periode centrere sig om implementering af ny lovgivning på området, som forventes at træde i kraft i sommeren 2018.

De 12 tiltag omfatter:

1. Kombinationstilbud, med større fleksibilitet for forældre
2. Deltidspladser ved orlov, så forældre kan få passet deres barn i 30 timer om ugen til reduceret forældrebetaling
3. Øget trivsel og nedbringelse af sygefravær på institutionerne
4. Førstehjælpskursus til alle medarbejdere,
5. Styrket pædagogisk læreplan
6. Videreførelse og forankring af mønsterbryderindsatser, herunder prioritering af arbejdet med børn i små grupper
7. Den tidlige sprogindsats, med styrket fokus på sprogindsatsen på 0-2 års området
8. Sammenhænge til og fra dagtilbud, i samarbejde med Sundhedsplejen og skolerne
9. Mad- og måltidspolitikker med Fødevarestyrelsens nye anbefalinger som forventes offentliggjort i 2018
10. Digitaliseringsstrategi for dagtilbudsområdet
11. Teknisk understøttelse af IT herunder netværk på skovstederne
12. Datasikkerhed og implementering af EU's persondataforordning

De enkelte tiltag er beskrevet uddybende i udviklingsplanen.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Historik

Børneudvalget_2018-21, 9. april 2018, pkt. 41:

Børneudvalget,

1. godkendte udviklingsplan for dagtilbud 2019,
2. besluttede at drøfte udviklingsplan for dagtilbud 2019 med forældrebestyrelserne på Børneudvalgets dialogmøde med forældrebestyrelserne 26. april 2018,
3. besluttede at sende udviklingsplan for dagtilbud 2019 i høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg.

Udviklingsplan dagtilbud 2019 (Børneudvalget 9-4-2018)

2018-04-19 Referat (Uddrag - høringssvar)

Pkt. 73 Status over igangværende byggeprojekter på Børneudvalgets område

Resume

Børneudvalget bliver to gange årligt præsenteret for igangværende anlægsprojekter på Børneudvalgets område, samt status og tidsplan for byggerierne. Idet der ikke længere er nye anlægsprojekter på Børneudvalgets område, vil udvalget fremadrettet blive orienteret om status på nye byggesager efter behov.

Beslutning

Børneudvalget

1. tog orientering til efterretning,
2. godkendte at halvårlig status på byggeprojekter sættes i bero og erstattes af orientering ved behov, hvis nye anlægsprojekter igangsættes.

Indstilling

Børne og Ungeområdet indstiller, at

1. nærværende orientering tages til efterretning
2. Børneudvalget godkender at halvårlig status på byggeprojekter sættes i bero og erstattes af orientering ved behov, hvis nye anlægsprojekter igangsættes

Sagsfremstilling

Børneudvalget har tidligere bedt forvaltningen om en fast halvårlig status på igangværende byggeprojekter for dagtilbudsområdet. Udvalget blev senest orienteret om status på byggerier i sag 119 den 27. november 2017

Der er siden seneste orientering alene ét byggeprojekt på dagtilbudsområdet, nemlig projektering af renovering af Carlsvognen. Der pågår aktuelt licitation på dette projekt, hvorfor Børneudvalget vil blive orienteret om dette i en særskilt sag, når et resultat af licitationen foreligger.

Henset til, at der også i de kommende år vil være begrænset byggeaktivitet på dagtilbudsområdet, foreslås det, at Børneudvalget fremadrettet bliver orienteret om anlægsprojekter på området efter behov.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Pkt. 74 Fagudvalgenes indspil til Bevæg Dig For Livet

Resume

Frederiksberg Kommune indgik et 5-årigt partnerskab med Dansk Idrætsforbund (DIF) og DGI den 12. oktober 2017 om "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg". "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg" har som mål at gøre 9.500 flere borgere idrætsaktive samt at få 5.000 flere til at blive medlemmer af idrætsforeningerne på Frederiksberg. Parterne bag aftalen har forpligtet sig til at arbejde for en række politiske mål. Desuden er det en del af årshjulet for partnerskabet, at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet. I sagen gives et overblik over hvilke tiltag, der foreslås som indspil under hvert fagudvalg.

Beslutning

Et flertal i Børneudvalget (Simon Aggesen, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Pernille Høxbro, Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke, Daniel Panduro og Ruben Kidde) godkendte,

1. de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på Børneudvalgets område,
2. samt ønsker derudover at det blive bragt tilbage til styregruppen
  1. muligheden for idrætscertificerede institutioner,
  2. øget samarbejde med idrætsforeninger der allerede er i området og
  3. fokus på bevægelse udenfor.

Et mindretal i Børneudvalget (Laura Lindahl) stemte imod, da det ikke er en kommunal kerneopgave.

Indstilling

Direktionen indstiller, at fagudvalgene godkender de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på det pågældende udvalgs område.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune indgik den 12. oktober 2017 et 5-årigt partnerskab med Dansk Idrætsforbund (DIF), DGI og DGI Storkøbenhavn om "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg" med Frederiksberg Idræts-Union (FIU) som tæt samarbejdspart. "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg" har som mål at gøre 9.500 flere borgere idrætsaktive samt at få 5.000 flere til at blive medlemmer af idrætsforeningerne på Frederiksberg. Parterne bag aftalen har forpligtet sig til at arbejde for en række mål. Samtidig er det en del af årshjulet for partnerskabet, at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet.

Om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg

Der arbejdes med fire indsatsområder, der sammen skal bidrage til, at flere borgere bliver idrætsaktive og at idrætsforeningerne får flere medlemmer:

- Foreninger & træningsfællesskaber (herunder også kommercielle idrætsaktører som f.eks. fitnesscentre)
- Småbørnsfamilier (med fokus på især at gøre familiernes voksne idrætsaktive - sammen med eller samtidig med børnene)

- Unge/Teenagere (ungdomsuddannelser og ældste skoleklasser, især piger)
- Seniorer over 60 år

Inden for hvert af de fire indsatsområder arbejdes der også med sociale vinkler, sådan at der kan bygges bro mellem specialtilbud og almene indsatser.

Det er generelt i fokus at udbygge paletten af motionstilbud, som kan tiltrække borgere, der ikke er vant til at dyrke motion. Både af sundhedsmæssige hensyn, men også for at styrke demokratiske og sociale aspekter som idrætsdeltagelse kan bidrage til. Samtidig er der opmærksomhed på at udvikle kreative løsninger, der kan give plads til endnu flere idrætsudøvere, selvom mængden af idrætsfaciliteter er begrænset.

De fem års projektperiode er opdelt i tre faser. Målene for fase 1 for hvert indsatsområde fremgår af bilag 1, hvor der også er anført status for, hvordan arbejdet skrider fremad.

Politisk forankring

Der er nedsat en politisk følgegruppe for Bevæg Dig For Livet blandt andet med 2 repræsentanter fra hvert af følgende udvalg: Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget. Følgegruppen mødtes første gang den 6. marts 2018, hvor følgegruppen drøftede ideer til arbejdet. Samtidig tog følgegruppen til efterretning, at parterne bag aftalen har forpligtet sig til at arbejde for en række mål, jf. bilag 2.

Fagudvalgenes indspil

I det følgende præsenteres for hvert fagområde, hvilke politiske mål fra aftalegrundlaget, der er værd at bemærke - og derefter hvilke indsatser, der foreslås som indspil til Bevæg Dig For Livet for det kommende år for det pågældende fagområde.

På Børneudvalgets område er følgende mål værd at bemærke:

- At dokumentation for, hvordan idræt og bevægelse kan understøtte det faglige arbejde med de effektive som skoler og daginstitutioner skal leve op til, tænkes med i revision af bevægelsespolitikker o.lign.

Inden for Børneudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 1):

- Opdatering af bevægelsespolitikken
- Understøtte forsøg med motionstilbud til familier i hentesiden
- Børn på Cykel (del af cykelhandleplan)

På Undervisningsudvalgets område er følgende mål værd at bemærke:

- At idrætsforeninger og andre relevante aktørers idrætstilbud fortsat introduceres til skoleelever og er fast del af arbejdet med Åben Skole.
- At skolevæsenet fortsætter proces om kvalificering og sikring af en systematisk indsats vedr. 45 minutters bevægelse hver dag. Dels på hver skole og dels i skolevæsenet som helhed. Herunder at de enkelte skolebestyrelser opfordres til at udarbejde principper for dette område.
- At dokumentation for, hvordan idræt og bevægelse kan understøtte det faglige arbejde med de effektive som skoler og daginstitutioner skal leve op til, tænkes med i revision af bevægelsespolitikker o.lign.

Inden for Undervisningsudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 2-3):

- Systematiske, obligatoriske og finansierede forløb med bl.a. foreningslivet, som alle skoler deltager i (åbne skole-tiltag)
- Valgfag for 7., 8. og 9. klasser med bevægelses- og idrætsorienterede fag
- Meningsfulde aktiviteter ifm. 45 min. bevægelse i løbet af skoledagen
- Status på nuværende idræts-SFO'er og undersøge om flere ønsker at blive certificeret
- Det vil blive afsøgt om der er mulighed for at styrke fritidsklubbernes arbejde med idræt og motion

På Ældre- og omsorgsudvalgets område er følgende mål værd at bemærke:

- At styrke indsatsen for at flere ældre kommer i bevægelse, som et centralt fokus i Ældre- og Værdighedspolitikken

Inden for Ældre- og omsorgsudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 4):

- Indarbejde Bevæg Dig For Livet i den kommende Ældre- og Værdighedspolitik samt indtænke motion og bevægelse generelt i tilbuddene
- Der søges puljemidler til Fællesskabsklippekursordningen. Såfremt disse bevilges vil Bevæg Dig For Livet kunne indgå som en mulig aktivitet
- Bevillige midler efter de almindelige ansøgningsprocesser og kriterier i henhold til §79 til relevante aktiviteter under Bevæg Dig For Livet (som f.eks. 'Spring for Livet', der er bevilget)

På Socialudvalgets område er der ikke aftalt specifikke mål

Inden for Socialudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 5):

- Indarbejde Bevæg Dig For Livet i den kommende Handicappolitik samt indtænke motion og bevægelse generelt i tilbuddene
- Indarbejde Bevæg Dig For Livet i den kommende Integrationspolitik samt indtænke motion og bevægelse generelt i tilbuddene
- Bevilge midler efter de almindelige ansøgningsprocesser og kriterier i henhold til §18 midler til projekter/initiativer målrettet udsatte/svage målgrupper til konkrete aktiviteter i "Bevæg dig for livet". 2019 er der dog allerede reserveret 205.000 kr. til Bevæg dig for Livet indsatser, der opfylder betingelserne (SU 27.november 2017 nr. 89.)

På Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalgets område er der ikke aftalt specifikke mål.

Inden for Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 6):

- I relevant omfang indarbejde Bevæg Dig For Livet i planerne på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet

På Sundheds- og forebyggelsesudvalget område er følgende mål værd at bemærke:

- At målet om 9.500 flere idrætsaktive borgere bliver en del af den kommende politik for sundhedsområdet
- At den kommende politik for sundhedsområdet fortsat har som mål, at alle borgere har mulighed for at være en del af et robust fællesskab

Inden for Sundheds- og forebyggelsesudvalget område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 7):

- Indarbejde Bevæg Dig For Livet i den kommende Sundhedspolitik samt indtænke motion og bevægelse forebyggende initiativer
- Kursus og træning målrettet minoritetsetniske borgere med kronisk sygdom samt (gen)etablering af kvindemotionscafé
- Motionstilbud for mindre mobile ældre, motionsvenner i eget hjem

På Kultur- og Fritidsudvalgets område er følgende mål værd at bemærke:

- At målet om 9.500 flere idrætsaktive borgere bliver en del af den kommende politik for kultur- og fritidsområdet.
- At målet om 5.000 flere idrætsaktive foreningsmedlemmer indarbejdes i den kommende politik for kultur- og fritidsområdet
- At den kommende politik for kultur- og fritidsområdet fortsat forholder sig til, hvordan der kan arbejdes med mere effektiv udnyttelse af faciliteter til idræt og bevægelse

Projektledelsen af Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg varetages af DGI Storkøbenhavn og Frederiksberg Kommune i fællesskab. Frederiksberg Kommunes andel af dette varetages af Kultur - og Fritidsafdelingen. Derudover indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 8-9):

- Revision af Kultur- og Fritidspolitikken i efteråret 2018
  - Drøftelse af nuværende støttestruktur på folkeoplysningsområdet
  - "På kanten af kulturen" - engagere udsatte unge (12-20 år) og bygge bro mellem målgrupper i KU.BE
  - Fritidspas for udsatte børn og unge
  - Fritidspas for flygtninge
-
- Analyse - ny stor idrætshal
  - Reetablering af KB-hallen
  - Etablering af bevægelsesfaciliteter i Grøndalen.
  - Afdækning af nye muligheder pågår ved udearealer ved Nordens Plads/udearealer omkring KB-hallen/udearealer ved Frederiksberg idrætspark
  - Etablere flere kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.
  - Renovere eksisterende udendørsbaner på 4 skoler.
-
- Kortlægning af skole- og daginstitutionsområdets brug af de eksisterende faciliteter
  - Implementering af nyt bookingsystem med forventet opstart i 2019
  - Følge bedre op på ikke-udnyttet kapacitet - især muligt i de bemandede anlæg

Derudover foreslås det, at Kultur- og Fritidsudvalget følger udviklingen i medlemstallene for foreningerne på Folkeoplysningsområdet med henblik på at sikre, at niveauet for aktivitetstilskuddet pr. medlem fastholdes.

På By- og Miljøudvalgets område er følgende mål værd at bemærke:

- At Kommuneplanen og tilhørende lokalplaner opstiller retningslinjer, der fremmer brugen af byens rum til motion, leg og bevægelse – og tilsvarende øger mulighederne for idræt og motion i områder, bygninger og arealer, som bliver ledige og/eller omdannes.

Inden for By- og Miljøudvalgets område indstilles det at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 3, s. 10-11):

- Etablere bevægelsesfremmende byrum omkring Mariendalshallen
- Fælles landskabsplan på Betty Nansens Allé ved Medborgerhuset og Skolen på Nordens Plads
- Anlæg af cykelstier
- Opfølgning på cykelhandlingsplan
- Forbedring af cykelparkering
- By- og pendlercykler
- Udvikling af Frederiksberg Hospitalsområde
- Ny Kommuneplanstrategi

På Bolig- og Ejendomsudvalgets område er der ikke aftalt specifikke mål.

- Samtidig er der heller ikke umiddelbart oplagte tiltag at spille ind til Bevæg Dig For Livet i det kommende år. Derfor indstilles det, at sagen om indspil til Bevæg Dig For Livet tages til efterretning.

Økonomi

De nævnte tiltag forventes gennemført inden for de rammer, der er afsat til de respektive formål.

Der er afsat 500.000 kr. i 2018 og i 2019 til Bevæg Dig For Livet (ud over projektledelse). Desuden har DIF og DGI påtaget sig ansvaret for at rejse yderligere 500.000 kr. pr. år via fonde og puljer mv.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle fagudvalg forholder sig samtidig til, hvilke tiltag på hvert område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg.

[Bilag 1 - Status for fasemål](#)

[Bilag 2 - Uddrag aftalegrundlag - politiske mål](#)

[Bilag 3 - Indsatser fordelt under hver enkelt fagudvalg.](#)

[Pkt. 75 Orientering om KKR anbefalinger vedrørende anbragte børns skolegang](#)

Resume

Børneudvalget behandlede på møde den 9. april 2018 Familieafdelingens udviklingsplan 2019. Der henvises i udviklingsplanen til KKR's anbefalinger vedrørende anbragte børns skolegang samt Børne- og Ungeområdets strategi for implementering af anbefalingerne. Børneudvalget ønskede at få forelagt KKR's anbefalinger fra 2015. Denne sag omfatter i forlængelse heraf KKR's anbefalinger samt Børne- og Ungeområdets fælles strategi for implementeringen af anbefalingerne på Frederiksberg. Sagen forelægges ligeledes Undervisningsudvalget til orientering.

Beslutning

Udsat efter drøftelse.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

KKR offentliggjorde i 2015 en afrapportering om undervisning og uddannelse for anbragte børn. Afrapporteringen var baseret på kommunale indberetninger via et spørgeskema samt drøftelser i en særligt nedsat faglig arbejdsgruppe. Målgruppen blev afgrænset til børn og unge i den skolepligtige alder 6-16 år, der er anbragt udenfor hjemmet.

Arbejdsgruppen anbefalede følgende:

1. At udviklingen af barnets/den unges personlige og sociale kompetencer og udviklingen af de faglige kompetencer sidestilles i den socialfaglige tilgang i forbindelse med anbragte børn og unge.
2. At der er fokus på, at sagsbehandlernes har adgang til relevant viden og sparring vedrørende den skolefaglige del i forbindelse med udarbejdelsen af den sociale handleplan for et anbragt barn/ung og opfølgningen herpå.
3. At der udarbejdes konkrete og forpligtende indsatsmål i den sociale handleplan om barnets/den unges skolegang, der som minimum giver mulighed for at følge op på barnets/den unges faglige niveau, undervisningsmæssige udvikling og gennemførsel af nationale tests og obligatoriske prøver.
4. At der etableres faste arbejds gange, der sikrer et systematisk og øget fokus på, at der i alle sager om anbringelse af børn/unge i den skolepligtige alder etableres et relevant skoletilbud ved anbringelsens opstart eller senest 3 uger herefter.
5. At der ved indskrivningen i specialskole- og skoledagbehandlingstilbud tages stilling til indsatsens varighed samt udarbejdes en plan for, hvad der skal ske efterfølgende, eksempelvis ved overgang til almen folkeskole.
6. At der er et fastholdt fokus på, hvordan folkeskolerne på bedste vis kan støttes til at håndtere inklusionsindsatsen for anbragte børn og unge.

7. At der er fokus på, at anbragte børn/unge, uanset deres behov for faglig støtte eller specialpædagogisk bistand, periodevis kan have behov for individuel og professionel lektiehjælp. Der er her tale om lektiehjælp udover, hvad der normalt forventes varetaget i forældrerollen og i skoleregi.

8. At der er fokus på, at sikre koordination og sammenhæng i overgange i anbragte børns/unges skoleforløb, eksempelvis i forbindelse med skift fra en intern skole på et opholdssted til en folkeskole i alment regi eller overgange efter folkeskolens afslutning.

9. At der i forbindelse med overgange i anbragte børn/unges skoleforløb sikres, at der overleveres relevant viden om barnet/den unge, herunder undervisningshistorik, elevplaner, barnets/den unges faglige niveau mv.

10. At der fra nationalt plan udarbejdes klare retningslinjer, der præciserer, hvad Ungdommens Uddannelsesvejlednings (UU) funktion skal omfatte samt snitfladerne mellem anbringende kommunes og beliggenhed kommunens UU funktioner vedrørende anbragte børn og unge.

11. At der fra nationalt plan udarbejdes klare retningslinjer, der præciserer, hvad Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PP) funktionen skal omfatte, snitfladerne mellem anbringende kommunes og beliggenhedskommunens PPR funktioner samt det økonomiske grundlag for PPR funktionen vedrørende anbragte børn og unge med brug for specialpædagogisk støtte.

12. At der fra nationalt plan udarbejdes klare retningslinjer for indholdet af en PPV.

13. At der anvendes det mest aktuelle vejledningsmateriale omkring god tilsynspraksis fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling som fælles minimumskrav og procedure for tilsynet med specialundervisning på interne skoler.

Frederiksberg Kommune har i august 2017 udmøntet KKR anbefalingerne i en fællesstrategi på tværs af Skoleafdelingen, Familieafdelingen og Fællesrådgivningen.

Den fælles strategi har udmøntet sig ved, at

- Familieafdelingen har udarbejdet en vejledning, som sagsbehandlere og familieplejekonsulenter kan følge, når der overvejes specialundervisning i forbindelse med anbringelse, eller efter barnet er anbragt. Sagsbehandler skal være med til at sikre, at der er høje faglige ambitioner for alle anbragte børn. Det gøres bl.a. ved at sikre, at der er undervisning i fuld fagrække, linjefagskompetencer hos lærerne, ingen generelle fritagelser fra fag og prøver, opfølgning på gennemførte faglige tests og prøver samt på karakterer og fravær.
- Det er besluttet at sætte en fast PPR psykolog på alle eksterne anbringelsessager, samt en fast konsulent fra skoleafdelingen.
- Målene i den sociale handleplan skal være tydelige og målbare, så der som minimum kan følges op på det faglige niveau, progression og gennemførelse af test og prøver samt fravær.

Eksempler på konkrete indsatsmål gives i den udarbejdede vejledning nævnt ovenfor.

- Skoleplaceringen skal prioriteres højt i planlægningen af en anbringelse. Sagsbehandler og familieplejekonsulent har ansvar for, at der er tilstrækkeligt fokus på skole og undervisning gennem hele forløbet.
- Der skal i alle sager være fokus på, om der kan arbejdes mod tilbageslusning til almenområdet og i givet fald hvordan. Tilbageslusning skal planlægges i samarbejde med specialskoletilbuddet, så man rettidigt kan få styr på alle praktiske detaljer. Bl.a. skal der udarbejdes en plan for hvilken skole, der skal modtage barnet efter det specialiserede skoletilbud og hvilke støttemuligheder, der kan tilbydes i tilbageslusionsperioden.
- For børn udenfor kommunen kan sagsbehandler følge systematisk op på deres undervisning, men det kan ikke lade sig gøre at iværksætte en systematisk, forebyggende indsats.

Folkeskolerne på Frederiksberg skal være særligt opmærksomme på anbragte elevers trivsel og udvikling i skolen, og der skal være særligt fokus på at handle rettidigt, hvis der opstår problemer omkring elevens skolegang.

- Der skal være fokus på lektiehjælp i de børnefaglige undersøgelser og i handleplanerne. Der skal sikres tæt dialog og samarbejde mellem anbringelsesstederne og folkeskolerne. Ekstra lektiehjælp kan i helt særlige tilfælde bevilges til børn, som i en periode har behov for faglig støtte i et eller flere fag, der ligger udover, hvad barnets omsorgspersoner kan tilbyde.
- Der skal være en klar plan for, hvem der gør hvad i overgangsfaser. Det skal sikres, at modtagende skole systematisk kontakter tidligere klasselærere. Hvis barnet går i særligt skoletilbud, skal fokus sikres på tilbagevenden til folkeskolen hurtigst muligt.
- Relevante skolepapirer (elevplan, testresultater, pædagogiske notater, fraværsoversigt og PPV) skal være ajour og følge barnet eller den unge, så vigtig viden ikke går tabt. Sagsbehandler har ansvar for at sikre overleveringen skolerne imellem.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget og Undervisningsudvalget

[Afrapportering anbragte børns undervisning dec 2015](#)

[Pkt. 76 Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2019](#)

Resume

Den tidligere behandlede sag om Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov forelægges, vedhæftet høringssvar fra Børne- og Ungeområdets MED-udvalg til orientering.

Børneudvalget fik på møde den 9. april 2017 forelagt familieafdelingens udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2019. Udviklingsplanen beskriver familieafdelingens opgaveløsning og de konkrete prioriteringer og indsatsområder med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes tværgående politikker og sektorens faglige prioriteringer. Udvalget anmodede på mødet den 9. april 2018 om, at der i planen blev indsat en præcisering af behovet for at inddrage barnets/den unges faglige skolemæssige udvikling. Der er herefter indsat en præcisering i afsnittet om udsatte og anbragte børns skolegang. Udviklingsplanen for børn, unge og familier med særlige behov sendes til høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, høringssvar fra Børne- og Ungeområdets MED-udvalg over den i Børneudvalgets møde 9. april 2018 godkendte Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov tages til orientering.

Sagsfremstilling

Børneudvalget fik på møde den 9. april 2018 forelagt familieafdelingens udviklingsplan 2019. Udvalget anmodede på mødet om, at der i familieafdelingens udviklingsplan blev indsat en præcisering af behovet for at inddrage barnets/den unges faglige skolemæssige udvikling, når der iværksættes og følges op på indsatser overfor udsatte børn og unge. Udviklingsplanen forelægges herefter udvalget med denne præcisering, som er indsat i afsnittet om udsatte og anbragte børns skolegang.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 12. maj 2014 (Sag 136) Frederiksberg Kommunes politiske styringsmodel, der indebærer, at der i fagudvalgene opstilles mål for de borger målgrupper, der ligger inden for fagudvalgets område (evt. i et tværgående samarbejde med andre fagudvalg, der har samme målgruppe). Det kan dreje sig om udviklingsplaner eller masterplaner. På Børne- og Ungeområdet erstattede udviklingsplanerne de sektorplaner der blev udarbejdet frem til 2014.

Udviklingsplanen er opbygget omkring to hovedspor, kapacitet og kvalitet.

Kapacitet

Der er samlet over perioden fra 2009 til 2018 indtrådt et fald i antal børnesager samtidig med, at der har været en mindre stigning i børnetallet. Antallet af underretninger har i perioden fra 2009 til 2018 med lidt udsving været i en gradvis stigning.

Kvalitet

Udviklingsplanen indeholder 13 tiltag med fokus på udvikling af tilbudsviften, sagsbehandlingen og en tidligere forebyggende og mere effektiv indsats på området for udsatte børn og unge. Flere af initiativerne vil tidsmæssigt række flere år frem. De indsatser der har særlig prioritet i det kommende år beskrives mere uddybende og konkret med tilhørende aktiviteter. Udviklingsplanen giver dermed et samlet billede af de forskelligartede udviklingstiltag, der er i gang. En stor del af kvalitetsudviklingen på familieområdet vil centrere sig om realisering af projektet mod en tidligere forebyggende og mere effektiv indsats, der gennemføres i samarbejde med Socialstyrelsen.

De 13 tiltag omfatter:

1. En tidligere forebyggende og mere effektiv indsats, herunder et rådgivningsforløb fra Socialstyrelsen
2. Færdiggørelse af budgetanalyse af Familieafdelingens lokale døgntilbud jvf. Børneudvalgets beslutning den 5. februar 2018 (Sag 24)
3. Udsatte, herunder anbragte børns skolegang herunder projektet "Netværkets styrke" støttet af Satspuljen i samarbejde med Fællesrådgivningen
4. Fælles ungeindsats herunder FGU, der omlægges og erstatter en række eksisterende tilbud
5. Forløbsprogrammer, støttet af Satspuljen, rettet imod henholdsvis "Børn med ADHD", "Børn med angst/depression" og "Børn med spiseforstyrrelser".
6. Forældreklasser i Sundhedsplejen
7. Beskrivelse af serviceniveauer for §§ 41 og 42 om merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste
8. Udvikling af netværksplejeanbringelser
9. Digitalisering, herunder opgradering til DUBU 3.0 og resultatdokumentationsmodulet samt en forenklet ICS-model
10. Socialrådgivere i dagtilbud, herunder evaluering i samarbejde med Rambøll
11. Udvidelse af antal socialrådgivere på udvalgte skoler
12. VIA FAMILY - forskningsprojekt vedrørende indsats rettet mod børnefamilier, hvor en eller begge forældre har alvorlig psykisk sygdom
13. U-Turn - en tværfaglig lokal behandlingsmodel for unge i alderen 15-25 år, i samarbejde med blandt andet FKRC og Ungecentret

De enkelte tiltag er beskrevet uddybende i udviklingsplanen.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Historik

Børneudvalget_2018-21, 7. maj 2018, pkt. 58:

Børneudvalget godkendte den tilrettede udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2019,

[Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2019](#)
[2018-04-19 Referat \(Uddrag - høringssvar\)](#)
[Pkt. 77 Projektmidler til "Fædre på forkant"](#)

Resume

Sundhedsplejen har sammen med Ringsted Kommune og Thisted Kommune, Center for Børneliv og Socialt Udviklingscenter SUS ansøgt Det Obelske Familiefond om støtte til projektet "Fædre på forkant" om fædregrupper for fædre i sårbare småbørnsfamilier. Fonden har imødekommet ansøgningen og med indstillingen søges indtægts- og udgiftsbevilling. Projektet er en opfølgning på projektet "Bedre inddragelse af fædre i sårbare småbørnsfamilier" som parterne gennemførte i 2016-2017 med støtte fra Det Obelske Familiefond.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Sundheds- og Forebyggelsesudvalget meddeler:

1. Sundhedstjenesten udgiftsbevilling på 215 t.kroner i 2018 og 175 t.kroner i 2019, i alt 390 t.kroner.
2. Sundhedstjenesten indtægtsbevilling på 215 t.kroner i 2018 og 175 t.kroner i 2019, i alt 390 t.kroner.

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget tager sagen til orientering.

Sagsfremstilling

Med projektet "Fædre på Forkant" vil Frederiksberg, Ringsted og Thisted Kommuner afprøve og realisere et nyt målrettet fædregruppetilbud støttet af Det Obelske Familiefond.

Det Obelske Familiefond støttede i 2016-2017 sammen med de tre kommuner udviklingen af et koncept gruppetilbud til fædre i sårbare småbørnsfamilier. Afsættet for udviklingsarbejdet var, at fædre er vigtige ressourcepersoner i deres børns liv, og fædre i sårbare børnefamilier vil ofte gerne deltage i børnenes liv. Men hvis de skal involvere sig mere, kræver det, at kommunernes tilbud også matcher fædrenes ønsker og behov og ikke kun henvender sig til moderen. Resultaterne af udviklingsprojektet er afleveret i temahæftet "Bedre inddragelse af fædre i sårbare småbørnsfamilier" fra 2017 (Bilag 1).

Det Obelske Familiefond støttede udviklingsprojektet og støtter nu, på baggrund af en projektansøgning fra de tre kommuner (Bilag 2) afprøvningen af tilbuddet i de tre kommuner. Socialt Udviklingscenter SUS skal understøtte gennemførelsen og evaluere projektet. Til det brug er der udarbejdet et evalueringsdesign (Bilag 3).

Projektet gennemføres af på baggrund af en samarbejdsaftale mellem Frederiksberg Kommune og Socialt Udviklingscenter SUS der er bevillingsansvarlig overfor Det Obelske Familiefond (Bilag 4).

Projektet gennemføres i 2018 og afsluttes ultimo 2019.

Økonomi

Sundhedstjenesten meddeles udgiftsbevilling på 215 t.kroner i 2018 og 175 t.kroner i 2019 i alt 390 t.kroner. og indtægtsbevilling på 215 t.kroner i 2018 og 175 t.kroner i 2019 i alt 390 t.kroner.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

[Bilag 1 - Bedre inddragelse af fædre i sårbare småbørnsfamilier](#)

[Bilag 2 - Projektansøgning - Fædre på forkant](#)

[Bilag 3 - Research til evalueringsdesign af projekt Fædre på forkant](#)

[Bilag 4 - Samarbejdaftale](#)

[Bilag 5 - Bevilling Fondsbidrag til projektet Fædre på forkant](#)

[Pkt. 78 Køb af ejendomme](#)

[Pkt. 79 Sager forelagt Børn og unge-udvalget](#)

- [DEL](#)
- [UDSKRIV](#)
- [ABONNÉR](#)

Footer DA

Genveje

- [Kommunen](#)
- [Presserum](#)
- [Læs højt](#)
- [Ledige stillinger](#)
- [In English](#)

Frederiksberg Kommune

Frederiksberg Rådhus
Smallegade 1
2000 Frederiksberg

[Til kontaktsiden](#) CVR 11259979

Borgerservice

Kontakt

Frederiksberg Rådhus 1. sal

Smallegade 1
2000 Frederiksberg

[Send sikker Digital Post til Borgerservice for borgere](#)

[Send sikker Digital Post til Borgerservice for virksomheder](#)

Telefonisk henvendelse

Mandag – torsdag kl. 8–16

Fredag kl. 9–13

Personlig henvendelse

Mandag og torsdag kl. 9–17

Tirsdag, onsdag og fredag kl. 9–13

Lørdag, søn- og helligdage lukket

Telefon: 38 21 21 21

[Cookies](#)

[Feedback](#)

[Feedback](#)